

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

**Факультет права, публічного управління та адміністрування
Кафедра публічно-правових дисциплін**

КУРСОВА РОБОТА

з Конституційних засад публічної влади в Україні

на тему:

**«КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЛЮДИНИ НА СВОБОДУ ДУМКИ І
СЛОВА: ПОНЯТТЯ, ОСОБЛИВОСТІ, НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ
РЕГУЛЮВАННЯ, ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»**

Здобувача ступеня вищої освіти магістра,
групи 1 МАП, спеціальності 081 Право
Кородзієвська Сніжана Олександрівна

Керівник: доктор юридичних наук, професор
Опольська Н.М.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (___Мельничук О.Ф._____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (___Остапенко О.Є._____)
Підпис Прізвище та ініціали

ВСТУП

Актуальність теми дослідження обумовлена значенням вивчення поняття, особливостей нормативно-правового регулювання, питань забезпечення конституційного права людини на свободу думки і слова.

Зазначимо, що сучасну демократичну державу та громадянське суспільство неможливо уявити без однієї з основних свобод – свободи думки, слова та висловлювання думки. Разом з тим, сучасний етап розвитку світових політичних і суспільних процесів характеризується посиленою дискусією з питань прав і свобод людини. Серед питань, що найбільш обговорюються, виокремлюється проблематика свободи слова та її обмежень. Адже, свобода вираження поглядів – це не тільки визнана і гарантована державою та міжнародним співтовариством свобода особистості, але й певні вимоги до особистості в частині контексту вираження поглядів, а в крайніх випадках, і встановлена національним правом відповідальність за порушення відповідних вимог.

Гарантована реалізація даної свободи, що забезпечується державою, дає можливість індивідам висловлювати власну думку, погляди на ті чи інші процеси, що відбуваються у суспільстві та державі.

Для здійснення дослідження ми спиралися, передусім, на міжнародні нормативно-правові акти, на Конституцію України, на Закон України «Про інформацію» та на інші нормативно-правові акти. Крім того, доцільно відзначити праці окремих науковців, які займалися дослідженням поняття, особливостей, нормативно-правового регулювання питань забезпечення конституційного права людини на свободу думки і слова в сучасних умовах, які розглянуто у курсовій роботі, а саме: Брижко В.М., Іванківа І. Б., Курмаєва П.Ю., Максимова С. І., Похиленко І., Слинько Т. М., Солодовнікової Х., Тихомирова О.О. та ін.

Мета дослідження – комплексне вивчення поняття, особливостей нормативно-правового регулювання та питань забезпечення конституційного права людини на свободу думки і слова.

Завдання дослідження:

– вивчити поняття, особливості та межі права людини на свободу думки і слова;

- окреслити зміст конституційного права людини на свободу думки і слова за законодавством України;
- дослідити сучасні особливості реалізації права людини на свободу думки і слова;
- охарактеризувати конституційні гарантії забезпечення права людини на свободу думки і слова;
- проаналізувати міжнародні стандарти забезпечення права людини на свободу думки і слова в сучасних умовах;
- визначити перспективи впровадження міжнародних норм щодо захисту права людини на свободу думки і слова у вітчизняне законодавство.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, які виникають з приводу конституційного права людини на свободу думки і слова.

Предмет дослідження – конституційне право людини на свободу думки і слова: поняття, особливості, нормативно-правове регулювання, питання забезпечення.

Методи дослідження. У роботі використано системний, структурно-функціональний, порівняльний методи. За допомогою системного методу було проведено упорядкування відомостей щодо теоретичних засад дослідження. Структурно-функціональний метод дозволив в рамках єдиного дослідження виокремити проблеми та поняття дослідження. Порівняльний метод дозволив порівняти правові засоби реалізації конституційного права людини на свободу думки і слова за законодавством України та міжнародно-правові норми з цього приводу тощо.

Структура роботи. Відповідно до мети та завдань дослідження робота складається зі вступу, 3-х розділів, 6-ти підрозділів, висновків, списку використаних джерел із 21 найменування. Основний обсяг робіт 35 сторінок. Загальний обсяг роботи 38 сторінок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Брижко В.М., Фурашев В.М. Інформаційне право та інформаційне законодавство: наукове видання. Київ : ТОВ “Видавничий дім “АртЕк”, 2019. 288 с.
2. Брижко В.М., Пилипчук В.Г. Приватність, конфіденційність та безпека персональних даних. *Інформація і право*. 2020. № 1(32). С. 33-46.
3. Віденська декларація Ради Європи, Конференція на найвищому рівні, Відень, 9 жовтня 1993 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/mu93378?ed=1993_10_09 (дата звернення: 05.11.2022).
4. Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 05.11.2022).
5. Іванків І. Б. Права людства: стан та перспективи їх забезпечення : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія". Київ, 2019. 20 с.
6. Конституція (Основний Закон) України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Урядовий кур'єр. 1996. №129-130.
7. Курмаєв П.Ю., Байрамов Е.А. Практичні аспекти формування системи інформаційної безпеки. *Управління фінансово-економічною безпекою*. 2015. №1. С. 33 – 37.
8. Кушнір І. В. Захист Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини конституційного права особи на доступ до публічної інформації. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 4. С. 297-309.
9. Максимов С. І. Філософський зміст і обґрунтування прав людини. Філософія права. Харків : Право, 2009. 208 с.
10. Перевалова Л. В. Проблеми захисту прав людини в умовах забезпечення інформаційної безпеки. Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. пр. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф. "Духовно-моральнісні основи та відповідальність особистості у долі

- людської цивілізації", 12 - 13 листопада 2020 р. / ред. О. Г. Романовський. Харків : НТУ "ХПІ", 2020. Вип. 51 (55). С. 67-73.
11. Похиленко І. Щодо обмеження права на свободу слова в умовах воєнного стану. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/12470-Текст%20статті-24770-1-10-20220824.pdf>. (дата звернення: 05.11.2022).
12. Про державну таємницю : Закон України від 21 січня 1994 року. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 16. ст.93.
13. Про інформаційні агентства : Закон України від 28 лютого 1995 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 13. ст. 83.
14. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 року. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. ст.650.
15. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21 грудня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10. ст. 43.
16. Про правовий режим воєнного стану : Закону України від 12 травня 2015 року. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 28. ст.250.
17. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» 24 лютого 2022 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text> (дата звернення: 05.11.2022).
18. Рішення Арцизького районного суду Одеської області від 31 січня 2020 року м. Арциз. URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/87274397>. (дата звернення: 05.11.2022).
19. Солодовнікова Х. Право на інформацію про походження : закордонний досвід. *Юридичний вісник*. 2020. №3. С. 262-269.
20. Тихомиров О.О. Класифікація інформаційних прав людини: розвиток підходів. *Інформація і право*. 2022. № 1(40). С. 46-53.
21. Хартія прав людини та принципів для Інтернету. URL: <https://ru.scribd.com/presentation/498088164/Хартія-прав-людини-і-принципів-Інтернету> (дата звернення: 05.11.2022).